



## ПРОТОКОЛ

София, 11.02.2020 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно заявление с вх. № В-17-36-7 от 30.06.2016 г. за одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище като ВиК оператор за периода 2017-2021 г., изменено и допълнено със заявление с вх. № В-17-36-3 от 06.03.2017 г., заявление с вх. № В-17-36-5 от 19.12.2019 г., заявление с вх. № В-17-36-5 от 28.01.2020 г. и заявление с вх. № В-17-36-8 от 30.06.2016 г. за утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги, изменено със заявление с вх. № В-17-36-6 от 19.12.2019 г., заявление с вх. № В-17-36-3 от 28.01.2020 г. и заявление с вх. № В-17-36-3 от 30.01.2020 г.

Днес, 11.02.2020 г. от 10:12 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията, в състав „Водоснабдяване и канализация“, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха И. Касчиев – главен директор на главна дирекция „Водоснабдителни и канализационни услуги“ и експерти на КЕВР.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 32/05.02.2020 г., т. 1, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно заявление с вх. № В-17-36-7 от 30.06.2016 г. за одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище като ВиК оператор за периода 2017-2021 г., изменено и допълнено със заявление с вх. № В-17-36-3 от 06.03.2017 г., заявление с вх. № В-17-36-5 от 19.12.2019 г., заявление с вх. № В-17-36-5 от 28.01.2020 г. и заявление с вх. № В-17-36-8 от 30.06.2016 г. за утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги, изменено със заявление с вх. № В-17-36-6 от 19.12.2019 г., заявление с вх. № В-17-36-3 от 28.01.2020 г. и заявление с вх. № В-17-36-3 от 30.01.2020 г., са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, асоциация по ВиК, общини, ВиК оператори, клиенти и организации на потребители.

Проектът на решение е изготвен от работна група в състав: Ивайло Касчиев, Елена Маринова, Василена Иванова, Хриси Йорданова, Румяна Костова, Лолита Косева, Ани Гюрова, Силвия Маринова, Йовка Велчева, Надежда Иванова и Ненко Ненков.

С писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-1/05.02.2020 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Омбудсман**

на Република България, Национален браншов синдикат „Водоснабдител” - КНСБ, Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – Подкрепа, Българска асоциация по водите, Съюз на В и К операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация Активни потребители, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, Областна администрация Търговище - Асоциация по ВиК, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Сливен, Община Търговище, Община Антоново, Община Омуртаг, Община Попово и Община Опака.

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-жа Боряна Джунева – главен експерт към Омбудсман на Република България;
- г-жа Треперушка Младенова – председател на Национален браншов синдикат „Водоснабдител“ – КНСБ;
- г-н Йордан Йорданов – заместник-председател на Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – Подкрепа;
- г-н Явор Миланов – управител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище.

Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Българска асоциация по водите, Съюз на В и К операторите в Република България, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Българска стопанска камара, Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация Активни потребители, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, Областна администрация Търговище - Асоциация по ВиК, „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Сливен, Община Търговище, Община Антоново, Община Омуртаг, Община Попово и Община Опака не изпращат свои представители.

На общественото обсъждане присъства:

- г-жа Мая Манолова - Гражданска платформа "Изправи се.БГ".

Общественото обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят доц. д-р Иван Н. Иванов откри общественото обсъждане и даде думата за изказвания.

### **Б. Джунева – Омбудсман на Република България:**

От доклада на работната група за одобряване на бизнес плана и ценовото предложение на „ВиК“ ООД гр. Търговище е видно, че е заложено значително увеличение на цената на услугата „доставяне на вода на потребителите“. За абонатите, които до момента заплащат цена за тази услуга, но от Водоснабдителна система „Гравитачно“, увеличението е около 162 %, т.е. от 0,82 лв. (без ДДС), на 2, 149 лв. (без ДДС). За тези абонати, плащащи до момента „гравитачна вода“, комплексната цена на ВиК услугата нараства с около 102 % - от 1,32 лв. на 2,664 лв. (без ДДС). В доклада липсва информация да са провеждани консултации с потребителите (най-вече в населените места, в които до момента водата се предоставя гравитачно), какви са резултатите от тях, какви проблеми са констатирани и какво се предлага за тяхното решаване. В доклада не е посочено и къде ще се инвестират средствата и по този начин потребителите са лишени от възможността да

следят как се изпълнява инвестиционната програма. Това е в нарушение на чл.26, ал.1, т.1, б.“б“ от НРКВКУ, а именно: В и К операторите представят за одобряване от Комисията бизнес план за развитието и дейността си за периода съгласно ЗРВКУ, който съдържа и като основен елемент резултати от консултациите с потребителите на В и К оператора. В случай, че това задължение на дружеството не е изпълнено, бизнес планът не следва да бъде одобряван. В същото време от представена справка на електронната страница на дружеството става ясно, че към 03.02.2020 г. в 52 населени места в Област Търговище е въведен режим на водоподаване, от който потърпевши са 11 524 граждани. Има села, в които вода се пуска за 24 часа на всеки 4 дни, 20 дни, дори 25 дни, 30 дни. В с. Чернокапци вода не се подава изобщо. Причините за нарушеното водоподаване са не само недостиг на вода във водоизточника, а и компрометираната водоснабдителна мрежа.

За гражданите, които седмици са лишени от вода, основателно възникват въпроси: Какъв ще е ефектът след одобрението на бизнес плана? Какво, освен цената на услугата, ще се промени? Предвидени ли са инвестиции, които да подобрят качеството на водоподаването и пр.?

Доц. Ковачева напълно подкрепя потребителите в исканията им за справедливи цени, съответстващи на изпълнението на задълженията на ВиК операторите, свързани с непрекъснатост и качество на водоснабдяването.

С оглед на изложеното, Омбудсманът очаква от регулаторния орган да вземе справедливо решение относно ценовото предложение на „ВиК“ ООД гр. Търговище.

#### **Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-жо Джунева. Предполагам, че Вие в установения срок ще представите и писмено становище в регулатора, за да получите отговор чрез мотивите за окончателното решение.

#### **Т. Младенова – Национален браншов синдикат „Водоснабдител“ – КНСБ:**

Предполагам, че г-н Миланов има своите аргументи, за да се съгласи с този доклад на Комисията. Аз също обаче имам своите аргументи, за да възразя, и то много категорично. Като синдикат, разбира се, аз ще взема отношение, това което е свързано с разходите, които са заложили за труд, в доклада, т.е. те са в размер на 2% за 2020 г., а оттам и 2021 г. Пак казвам – категорично възразявам като представител на голяма част от работещите във „ВиК“ ООД гр. Търговище. Както чуваме преди малко от представителя на Омбудсмана, предложено е сериозно увеличение на цената на водата. Тогава логичен е въпросът, аз като синдикалист да попитам: Тогава защо само с 2% са увеличени разходите за труд? Всички знаем, че догодина изтича петгодишният период на бизнес плановете. Това, че „ВиК“ ООД гр. Търговище по някакви причини са .... къде основателни, къде неоснователни, причината е най-малко във „ВиК“ ООД гр. Търговище, за да получим един такъв доклад с една история, която може да послужи сигурно за много други неща, но не и да решим проблемите на ВиК сектора. Не изключвам и „ВиК“ ООД гр. Търговище. 2%, уважаеми дами и господа, няма да покрият дори инфлацията, която ще е през 2020 г., а 1% е класът за трудов стаж и професионален опит, който се договаря, т.е. той е договорен и всяка година се увеличава. Така че аз искам да попитам, след като това е предложено от работната група, е естествено, че те са съгласни, но аз искам да попитам комисарите. Уважаеми комисари, Вие наистина ли считате, че по този начин ще оздравим ВиК сектора? Вие сигурно не по-зле от мен знаете, че във ВиК сектора вече дори не могат да се намерят и багеристи. Няма водопроводчици. Да не говорим, че няма ВиК инженери. Това как да го приемем? Като един аргумент за какво? Накъде отиваме всички ние? Крайно време е да кажем на обществото кой какви цели има във връзка с бъдещето на ВиК сектора в България. Защото, ако седнем на различни форуми, ще чуем как ще се прави холдинг, от друга страна – имаме независим орган, който регулира цената на водата, и в крайна сметка, дами и господа, Вие знаете, че с всеки един изминал месец ВиК-та едно по

едно отиват към фалит. Не може да не го знаете. И когато това се случи, аз няма да съм в синдиката, слава Богу, защото нещата, така както вървят с ВиК сектора, те няма да отидат на добре, ако действително няма държавна политика и ако действително политиката не се меси във ВиК сектора. Така че аз се обръщам с апел към Вас. Просто искам някой да ми отговори. След 5, 6, 10 г., когато водопроводната мрежа на страната се подмени, кой тогава ще работи във ВиК? Някой замисля ли се върху това? Вие знаете ли, че един водопроводчик, един каналджия, на края на месеца чистата му заплата е 700 и няколко лева? Ние какво си въобразяваме - всички тук около тази маса и не само около тази, че някой ще работи във ВиК системата? Защо? Защото някой е много симпатичен или защото работата е лека? Извинявам се за емоциите си, но не мога да стоя безучастно и без емоция. Това, което виждам, че се случва, в края на краищата няма да доведе до нищо добро. И мисля, че е време наистина да се потърси много сериозна отговорност. Не само за кризата на Перник. Въобще за кризата във ВиК системата в държавата. Тя е много сериозна и Вие го знаете. Вие по-добре го знаете от мен, защото при Вас идва информация. Така че много моля... Искам да попитам: Тук има ли представител на МРРБ днес? Не. Не е необходимо, да. Така че аз се обръщам към Комисията с апел или някой ще трябва да ми отговори. Какво ще покрийт разходите на труд, увеличени с 2% (говоря за заплатите на работещите във „ВиК“ ООД гр. Търговище)? Какво ще се случи в следващия петгодишен план, когато базова година ще влезе 2020г.? Моля някой да ми отговори. Извинявам се за емоцията си.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-жо Младенова. Разчитам също да представите и писмено Вашето становище от името на браншовия синдикат. Само искам да отбележа, че МРРБ е първата институция, която е поканена за днешното заседание. Но ние не можем да задължаваме кой да идва на заседанията ни.

**Й. Йорданов – Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“ – Подкрепа:** Благодаря за поканата да присъстваме на това обществено обсъждане. От името на нашата Федерация искам да изразя следното становище:

Първо, разбира се, като синдикат не мога да не се съглася с колегата от КНСБ, г-жа Младенова. Действително заложеното увеличение от 2% не може да покрие инфлацията, която така или иначе е заложена прогнозно за 2020 г. и 2021 г. в страната. От друга страна, този 1%, който е договорен в браншовото ни споразумение, за клас прослужено време и придобит опит ще намали тези 2% на 1%. Нещо, което само искам да допълня към нейното изказване, това е, че минималната работна заплата в страната за тази година беше увеличена с почти 9%, а голяма част от работещите във всички ВиК дружества, в частност и във „ВиК“ ООД гр. Търговище, са на минимална работна заплата. Тоест самото дружество, за да изпълни закона и да може хората наистина да получават минимална работна заплата, ще използват голяма част от това заложено увеличение за достигане на тази минимална работна заплата, пак казвам – голяма част от работещите в дружеството. Не е тайна за Вас, че желанието за работа във ВиК сектора е много малко и това е поради ниското заплащане. Има дружества, за съжаление, в които вече не работи нито един ВиК инженер. И това е факт. Този проблем по този начин, ако вървим с определянето на разходите вътре в предприятието, ще се задълбочава. И това няма да е само при Търговище, а изобщо в цялата система.

От друга страна, не мога да отчета и факта, че увеличението на прогнозните приходи на 2020 г. и 2021 г. в голямата си част отиват за увеличение на работните заплати, което е факт от бизнес плана на дружеството. За съжаление, сме поставени в ситуация, в която да избираме по-малкото зло, т.е. да остане дружеството без бизнес план и нещата да се задълбочат още повече или да изберем този бизнес план, в който увеличението няма да покрие инфлацията в страната, и хората ще останат на същото ниво на заплащане, на което са до момента. Като реални приходи. Може би проблемът се

корени в това, че определянето на цената не е базирано нито на пазарен принцип, нито на социален, т.е. водата и цената ѝ няма никакъв социален компонент, който да покрива разходите на най-нуждаещите се. От друга страна, това пък не е определянето на пазарен принцип и води до положение, в което ... може би с изключение на две-три дружества в страната, всички дружества са реално и в момента в технически фалит.

С голям компромис от наша страна, от Федерация „Строителство, индустрия и водоснабдяване“, подкрепяме проекторешението за този бизнес план.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-н Йорданов. И преминаваме към последния записал се участник. Това е г-жа М. Манолова, която ще говори от името на Гражданска платформа "Изправи се.БГ".

**М. Манолова - Гражданска платформа "Изправи се.БГ":**

Аз съм тук заради получени сигнали от граждани от Търговище и от Попово във връзка с предстоящото драстично увеличение цената на водата, която за гражданите, които са на помпено водоснабдяване, е в рамките на 21%, но за тези, които са на гравитачно водоснабдяване, процентите стигат до 200. Тоест два пъти ще се увеличи цената на водата. В същото време ВиК дружеството не е изпълнило своя ангажимент по чл. 18 от НРЦВКУ и не е обявило предстоящото увеличаване на цените на водата, което би следвало да стане месец по-рано чрез средствата за масова информация, нито е направило съответно обявление на своя сайт, въпреки че предложението за повишаване на цената на водата, респективно за приемане на бизнес плана е депозирано на 28 януари в КЕВР. Следи за информиране на гражданите преди 28 януари от местните, регионалните и национални медии по отношение на Област Търговище няма. Каква е хронологията и какви са фактите към днешна дата? В края на м. ноември 2019 г. общинските съвети на част от общините от Област Търговище провеждат заседания, на които обсъждат бизнес плана и параметрите в него, включително предвидени и обещани инвестиции в размер на 4 121 хил. лв. Всъщност заседания се провеждат в Търговище, Омуртаг, Опака и Антоново. Общинските съветници в гр. Попово не обсъждат бизнес плана на ВиК дружеството, нито вземат някакво решение по него. На 12 декември АВиК в Търговище провежда заседание и там присъстват, естествено, представители на всички общини от Област Търговище. Любопитно е, че цените, които са обявени по време на това заседание на ВиК асоциацията, са съответно за Търговище и за Попово – 3,26 лв. За Опака – 2,58 лв., за Омуртаг и за Антоново - 2,86 лв., като се поемат и други ангажименти, включително за инвестиции през 2020 г. Сега защо се предлага такава информация и се вземат такива решения за различни цени в рамките на една ВиК асоциация, това е въпрос, на който аз не мога да отговоря. На 28 януари „ВиК“ ООД гр. Търговище внася в КЕВР заявление за повишаване на цените на водата и заявление за утвърждаване на бизнес план със съответните параметри, където числата са различни, но това заявление не е обявено на сайта на „ВиК“ ООД гр. Търговище, нито на сайта на КЕВР и данните от него не са достъпни за гражданите. Всъщност косвено се информираме за заявеното от „ВиК“ ООД гр. Търговище от доклада на КЕВР, който е обявен в началото на м. февруари, и от който се информираме за предстоящите намерения за повишаване цената на водата в Област Търговище, но също така и за други важни параметри. Например за предстоящите инвестиции, като изненадващо тук вече заявените инвестиции са в рамките на 3 740 хил. лв., т.е. с 429 хил. лв. по-малко от заявените и обсъждани на заседания на общинските съвети в Област Търговище с бизнес плана на „ВиК“ ООД гр. Търговище. По същия начин изненадващо количеството за доставяне на вода през 2019, 2020 и 2021 г. вече се обявява в един и същи размер и значително по-ниско от предварително обявеното в бизнес плана, а също така и заложените загуби от течове във водопреносната мрежа. Вместо да бъдат същите или да бъдат намалени, са увеличени в това предложение на „ВиК“ ООД гр.

Търговище и процентът им достига от 57,34% на 61,92% за 2019 г., от 56,74% на 59,04% за 2020 г.

Притеснително е, че не са спазени изискванията на чл. 26 за регулиране на качеството на ВиКУ и няма никакви данни за проведени съответни консултации с потребителите на ВиКУ в Област Търговище. Това може би е обяснимо през факта, че 46 населени места от началото на 2020 г. са на воден режим, като част от тях са на воден режим в продължения на години и на десетилетия. Особено драстична е ситуацията например в с. Козма презвитер, където има вода в рамките на един ден, а след това 26 дни (по твърдение на гражданите на селото) няма вода или пък в Омуртаг, където проблемът с водата наистина е в продължение на десетилетия. Предвид факта, че намалените инвестиции не е посочено къде и как ще бъдат реализирани, хората с право задават въпроса: С какво приемането на бизнес плана ще подобри ситуацията с ползването на ВиКУ от тях, с какво ще се подобри качеството на водата? И най-вече – Ще бъде ли преодолян водният режим и чрез намаляване на загубите във водопреносната мрежа? Въпросите, които ние ще зададем и писмено към КЕВР, са следните:

На първо място. Защо е намален размерът на инвестициите с 429 хил. лв., спрямо тези, които са гласувани от общинските съвети? Защо не е посочено къде, кога и по какъв начин ще бъдат направени тези инвестиции? Защо за 2019 г., 2020 г. и 2021 г. е посочено едно и също количество на доставяната вода, а при положение, че това количество е по-малко от доставяното количество през 2015 г. предвид факта, че Попово и Опака са присъединени вече към Търговище. Те са били към Разград и с това са се увеличили хората, които ползват ВиКУ от този ВиК оператор, поне с 30 хил. души. Защо се намаляват разходите за ремонти спрямо 2015 г., като намалението е чувствително за 2020 и 2021 г. и защо има промяна към по-лошо, към повече загуби от показателите с течовете на вода във ВиК дружеството? По какъв начин (хората искат да знаят) ще се подобрят параметрите на ползваната вода и на ВиКУ в резултатна приемането на този бизнес план?

Предвид факта, че са извършени нарушения, които посочих, в процедурата по приемане на бизнес плана и най-вече не са спазени изискванията на чл. 26 за провеждане на консултации с потребителите, нито пък са информирани гражданите съобразно чл. 18 от НРЦВКУ, настояването на "Исправи се.БГ" е процедурата по приемането на бизнес плана за „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище да бъде спряна и да се започне нова процедура, която да се движи в съответствие с всички изисквания на Закона за водите, на НРЦВКУ и на НРКВКУ, а също така и да се спазва практиката, която вече е утвърдена от КЕВР, при първоначално приемане на бизнес планове.

Ще представим и писмено становище.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-жо Манолова. Ако няма други желаещи за изказвания от присъстващите тук, в залата, последователно ще дам думата на представителите на заявителя, а именно „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище, като предполагам, че г-н Миланов ще вземе отношение по направените изказвания. След това ще дам думата на представителите на работната група и накрая – на членовете на КЕВР. Следваме този порядък. Заповядайте, г-н Миланов, имате думата. Имаше отправени и въпроси, и критики към дружеството.

**Р. Осман – член на КЕВР:**

Не е длъжен да отговаря.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Не е длъжен, Разбира се, както и не е длъжен никой от Комисията и от работната група да вземе думата.

**Я. Миланов – „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище:**

Само няколко уточнения, г-н Председател. „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище е единственото дружество, ВиК оператор в България, което от 01.08.2008 г. предлага услугата доставка на помпена вода по две цени, разделени по количество, цени без ДДС. И в момента са от 01.11.2012 г. са ни сега действащите цени. До 20 м<sup>3</sup> – 1,70 лв., над 20 м<sup>3</sup> и нагоре – 2,16 лв., т.е. средната цена е 1,93 лв., защото количествата до 20 м<sup>3</sup> и над 20 м<sup>3</sup> са еднакви. Като съберем 2,16 лв. и 1,70 лв., става 1,93 лв. Като се добавим канала и пречишването – става 2,43 лв. без ДДС или 2,916 лв. с ДДС. Предложеното в доклада на Комисията и проекторешение е 3,196 лв. Разлика 28 ст., което е 9,6%. Няма нищо общо с 21% увеличение. Проблемът с цената за гравитачната услуга е по начина на ценообразуване. При сега действащите ни цени ценообразуването е направено по начин на добиване, а в настоящия регулаторен период ценообразуването е в една област – единна цена. Ще срещнем сериозен проблем с въвеждането на новата цена в сегашните гравитачни системи, но все пак те са 1,5% от останалата. 98,5% е помпената вода във „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище. А на темата къде, кога е обявявано, на сайта на дружеството, обявлението е там. Кой къде го е чел, не знам. Няма какво друго да кажа.

**М. Манолова - Гражданска платформа "Изправи се.БГ":**

Вчера го нямаше. Ако сте го качили..

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-н Миланов. Има ли желание от работната група да вземете думата. Заповядайте, г-н Касчиев.

**И. Касчиев:**

Благодаря. Аз ще взема думата по няколко от конкретните въпроси, които бяха повдигнати.

Първо, представителите на Омбудсмана и на платформа Изправи се.БГ, се обявиха против сериозното увеличение на цената на услугата, която се предлага в бизнес плана, докато същевременно представителите на синдикалните организации очевидно обявиха, че това увеличение е малко, тъй като трябва да има по-голямо увеличение на разходите за възнаграждения, което означава и по-голямо увеличение на цената на услугата от предложеното. Това очевидно показва две съвсем противоречиви виждания за това как трябва да се развива бизнес планът на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище. Това, което се каза, че трябва да има политика за развитие на човешките ресурси във ВиК сектора – да, напълно сте права, г-жо Младенова. Трябва да има такава политика, но политиката в сектор ВиК не се прави от КЕВР. Тя се прави от МРРБ.

По отношение на това, което беше казано, че няма посочена конкретна информация къде ще бъдат инвестициите и как потребителите ще следят. Все пак трябва да напомня, че в бизнес плана на всеки ВиК оператор се посочват инвестициите по направления. Конкретните, детайлните инвестиционни програми са въпрос, който е във взаимоотношенията на ВиК оператора и Асоциацията по ВиК. Всяка година, в началото, АВиК трябва да одобрява детайлната програма на ВиК оператора. Това е по договор. Там са включени конкретните обекти. Тази детайлна програма трябва да се публикува на интернет страницата на Асоциацията, а в края на годината или в началото на следващата година АВиК трябва да приема отчета на ВиК оператора, какво е изпълнил. По този начин потребителите трябва да осъществяват контрол върху изпълнението на инвестиционната програма. Що се касае за това, което беше казано, че в доклада липсва информацията за резултатите от консултациите с потребителите, такава информация има в бизнес плана на ВиК оператора, защото това е задължителен елемент съгласно Наредбата. Не е посочена в доклада, защото този доклад, ако започне да пресъздава всички аспекти на информация в

бизнес плана, той ще стане огромен роман. Ние в крайна сметка гледаме да посочим наистина основните параметри на техническата и икономическата част на бизнес плана. Но самият факт, че бизнес планът е бил съгласуван от АВиК на 12 декември, означава, че този бизнес план е разгледан на заседание на общинските съвети на всяка една община в обособената територия. Тези заседания са публични, те са отворени, на тях присъстват граждани. Тоест тези консултации са се състояли и общинските съвети са си взели решение. Асоциацията в общото събрание е гласувала и е съгласувала този бизнес план. Така че по отношение на тези коментари, считам, че те по принцип трябва да бъдат насочени и всички тези запитвания трябва да бъдат насочвани на местно ниво към съответната Асоциация по ВиК, защото именно на местно ниво трябва да се уреждат тези взаимоотношения.

Благодаря за вниманието.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря, г-н Касчиев. Обръщам се към Вас, колеги. Има ли някой от Вас желание да вземе думата? Заповядайте, г-н Осман.

**Р. Осман – член на КЕВР:**

Всеки от нас с часове може да говори колко е висока цената, по която се предоставя на гражданите, основно гравитачната. Аз разбирам защо Омбудсманът и г-жа М. Манолова също, от Платформа "Изправи се.БГ", повдигат този въпрос. Но като юрист не мога да разбера, като човек, който е писал основния закон, знаейки, че въпросът с единната цена не се решава тук, Вие го повдигате постоянно тук. За да остане в анализите, да се отразява по телевизията... Кажете на доц. Ковачева и попитайте колко пъти е отишла в Народното събрание да постави този въпрос на парламентарните групи. Там е мястото, там трябва да се реши, не тук. Колко пъти г-жа Ковачева, доц. Ковачева е отишла до министър-председателя, до вицепремиера или до министъра на регионалното развитие, министерството? Правителството има право на законодателна инициатива. Колко пъти г-жа Ковачева е имала среща с народните представители на тема единната цена? Защото гледам аз информацията в Народното събрание, на срещи на парламентарните групи. Всяка парламентарна група обявява срещите на народните представители. Този съвременен технически свят дава тази възможност, както каза г-жа Манолова, да следим абсолютно всичко. А виждам, че няма информация. И доц. Ковачева задава въпроса: *Очакваме от КЕВР да вземе справедливо решение.* Кажете ми Вие. Какво е справедливо решение, справедлива цена? Тази пределна цена ще я вземем като таван. И задайте въпрос на г-жа Ковачева – колко пъти е отишла на заседание на Асоциацията, където присъства операторът, да преценят каква цена ще приложи операторът. Дали ще приложи пределната цена, по ниска.. Доколкото знам, един път не е била на заседание на някаква Асоциация по ВиК доц. Ковачева. Един път не е била. Там е въпросът. Законът за местно управление предоставя възможност, преди малко г-н Касчиев каза, на гражданите да участват в хода още на ниво общински съвет. Не само общинските съветници, гражданите имат право да взимат отношение. Не само общинските съветници, подчертавам. Всеки общински съвет е длъжен да определи правила на всяко заседание по колко човека имат правото да вземат думата по определен въпрос в общинската сесия. Там е мястото. Сега всичко е минало през Асоциацията. Идва при нас и Вие задавате въпроси, които трябва да бъдат зададени наистина долу или в Парламента. Нека, ние с удоволствие, членовете на Комисията и работната група, ще Ви изслушаеме пак, ще дойдете, ще повдигнете въпроси за единната цена. Аз израснах в един район, където водата е гравитачна. Даже аз участвах в изграждането осемдесетте години, бях младеж. Така наречената ангария след това. Така си беше – 30% на държавата. Населението градеше и след това ... добре, че падна един режим, някакъв друг щеше да има. Но това не означава, че не споделям тревогите на хората. Няма значение колко процента са, но ние сме длъжни да изпълняваме закона. И се



учудвам 240 народни представители, никой не повдига въпроса, нито на заседание на Комисия в Народното събрание. Особено Омбудсманът трябва да е активен. Обществото очаква от Омбудсмана. Там да поставите въпроса. Доц. Ковачева като отиде там (има предвид Омбудсмана, с най-добри чувства към институцията), но не го прави. Като не го правят, много е лесно, защото има един либерален режим, много е лесно гражданите да ги насочим, обществото с телевизиите, пред КЕВР. Виждате ли?... Ми, да, така е. Прави са експертите. Ние не отговаряме за водната политика, за реформи във водната политика. Няма такова нещо. Обръщам се към синдикатите. Няма такова нещо. Сега, ниска е заплатата. И на полица е ниска заплатата, и на учителя е ниска заплатата. Разбирам в какво положение са синдикатите, така както изразихте подкрепата. Трудно е. Вие сте прави, защитавате представителите на Вашия синдикат, на служителите и работниците във ВиК сектора. Беше повдигнат този въпрос. От едната страна синдикатите казват – заплатите са ниска. Общинската администрация ... те са 607 в Търговище, между другото, средната заплата в Търговище е толкова на Общинската администрация. Ниски са в цялата страна. Но от друга страна ни притискат пределната цена да е по-ниска. Е, откъде ще вземем за заплати? Кой ще работи, без пари някой да работи? Аз доколкото знам в синдикатите също не работят без пари. Трудът трябва да се заплаща. Тогава се обръщам към Омбудсмана и към "Изправи се.БГ". Този баланс, помогнете да намерим справедливото решение. И бъдете по-активни в асоциациите, в общинските съвети, долните места. Защото при нас като дойдат, казвам Ви като юрист, процедурата е спазена, г-жа Манолова. Няма никакво нарушение на процедурата. Асоциациите, има си съответните решения, минали са, бъдете уверени в това. Сигурно Вие си имате Вашите основания.

И завършвайки, г-н Председател, с удоволствие винаги ще Ви изслушваме, но специално от Омбудсмана очаквам, защото затова е тази институция, да бъдат активни в Парламента, в МС, в МРРБ по въпросите, които повдигате. Те са повече за водната политика.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря, г-н Осман. Г-н Кочков, заповядайте.

**Д. Кочков – член на КЕВР:**

Аз само искам да допълня изказването на г-н Осман и да стане ясно, ако още не е ясно, че ние тук не се занимаваме с увеличаване на заплатите на служителите в дружествата. Това е функция на управителите и никой не е казал, че дружествата трябва да функционират във вида, в който функционират в момента. Има много лостове, има много начини, по които да се промени управлението, да се промени форматът на дружествата, да се промени самата структура вътре, да се направи реорганизация, да се намали персоналът, да се увеличи територията на дружествата, да се смени включително и операторът. Просто ние не сме хората, които следва да решат това нещо.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря, г-н Кочков. Има ли други изказвания от колегите от Комисията? Не. Заповядайте, г-жо Манолова, за кратко изказване, защото е второ. Заповядайте.

**М. Манолова - Гражданска платформа "Изправи се.БГ":**

Омбудсманът четири години имаше, и в момента има, продължава да има, активна позиция по отношение на т.нар. водна реформа и в т.нар. процедури по приемане на бизнес планове на ВиК операторите, като освен активно участие в откритите заседания на КЕВР, Омбудсманът е внесъл законодателни предложения, които се отнасят до единната цена на водата, и които се отнасят до възможността на гражданите да обжалват цената на водата, тъй като в момента законът е написан по начин, по който не допуска тази

възможност. За съжаление народните представители не се съобразиха с предложенията на Омбудсмана и се наложи Омбудсманът да сезира Прокуратурата с молба да атакува решенията за повишаване цена на водата в редица области и ВиК дружества. Развиха се съответните съдебни процеси и това беше направено от ВАП, доколкото гражданите и Омбудсманът нямат възможност да поискат това. Така че аз не приемам твърденията и укорите, че Омбудсманът не е бил активен по отношение на законодателни предложения и участие в работата на различни органи и институции, включително с участието си в заседания на Парламентарната комисия по енергетика, Комисията за контрол на работата на КЕВР. Мая Манолова, като Омбудсман, сега Диана Ковачева, като Омбудсман, сме достатъчно активни по темата вода, реформа и защита правата на българските граждани. Даже аз ще се осмеля да кажа, че нашето участие тук би следвало да се приема с отворени обятия от комисарите, защото Вие чувате само едната гледна точка – на ВиК дружествата, на ВиК асоциациите, които имат своите искания, които ще имат още, и още, и още искания за повишаване цената на водата. Така че балансът би следвало и тук да се осигурява чрез представяне на граждански интереси. Нормално е това да го прави Омбудсманът, това да го правят граждански сдружения и граждански платформи. Така че аз благодаря за възможността да участвам и да продължа да го правя.

Що се отнася до повишаване на заплатите във ВиК сектора, аз също споделям, че те трябва да се повишават, така че подкрепям синдикатите в това тяхно искане, само че бих ги насочила към едни данни, които могат да се видят в доклада на КЕВР, а именно, че спрямо 2015 г. разходите за заплати са се увеличили с 25%. В същото време заплатите се увеличават с 2%. Въпросът е за сметка на какво са тези увеличени разходи – дали раздут персонал, дали увеличаване заплатите само на определени категории ръководни служители във ВиК структурите.

#### **Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-жо Манолова. Само преди да дам думата на г-н Осман, който я поиска, да Ви кажа, че в списъка на институциите и организациите, които се канят от КЕВР, включва освен министерства, националния Омбудсман, синдикалните организации на национално ниво, професионалните асоциации на ВиК операторите, индустриалци (с други думи – бизнеса), след това следва Федерация на потребителите в България, Българска национална асоциация Активни потребители, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, т.е. ние каним всички, за да се получи пълна картина по време на общественото обсъждане. Но ние не можем никого да задължим да участва в заседанието. Заповядайте, г-н Осман.

#### **Р. Осман – член на КЕВР:**

Уважаеми г-н Председател, уважаема г-жо Манолова, аз оценявам Вашите усилия, забелязахме Вашата активност като Омбудсман. Вие и като бивш законодател, като парламентарист, знаете, че с едно внасяне на законопроект, този въпрос няма да бъде разрешен. Знаем и позиция на правителството, и позиция на парламентарните групи, позицията на Световната банка във връзка със заеми и т.н. Това не е наш въпрос. Въпросът е наистина да го отправим в другата сграда. Има много начини, както забелязвам, щом човек има желание да промени нещо, Вие го правите и днес с този опит, въпреки че не сте Омбудсман, продължавате тази активност, което е много добре. Аз го оценявам. Не пречи на Омбудсмана, да се обърна към доц. Ковачева чрез г-жа Джунева, всеки район си има и народни представители. Изобщо не е вярно, че получаваме само информация от ВиК оператора. Този бизнес план ВиК операторът е съгласувал с АВиК Търговище, където 35% (толкова ли беше, г-н Каосчиев) е на държавата. Останалите проценти са на общините. Всяка община има общински съветници, кметове. И като погледнем тази процедура, Вие като юрист много добре знаете, че тук вече формалната част, най-накрая, цялата процедура е спазена. Ако не е съгласуван бизнес планът, няма да

дойде тук. Там са представители, там са кметове от района, от всички общини. Тоест трябва да изключим, че ... да не останат с впечатление утре-вдругиден някой като погледне протокола, че виждате ли – КЕВР получава информация само от ВиК оператора, което не е вярно. Самата процедура изисква, за да дойде бизнес планът при нас, да е минал през няколко организации, ведомства и институции и т.н. Но за промяната в закона и в законодателството, само с формално внасяне на един законопроект, няма да бъде променен. Очакваме Вашата активност и на доц. Ковачева, тъй като тя отговаря за тази институция, да отиде в Търговищка област, да покани народните представители в района, да покани синдикатите и ВиК служителите, пред обществото да говорите. Да видя тези кметове на общини и общински съвети какво ще ви отговорят. В същия момент да видим ..., т.е. на място би било много добре.

**М. Манолова - Гражданска платформа "Изправи се.БГ":**

Говори без микрофон.

**Р. Осман – член на КЕВР:**

Знам, аз съм в течение. Очаквам и от сегашния Омбудсман да върви по този път и да видим резултата. В края на краищата .. да, ние като боксова круша като сме приели да бъдем членове на Комисията, приели сме тези правила. Но хубаво е на обществото да кажем, че за тези отговорности, за тези неща не отговаря КЕВР. Отговарят други ведомства като политика.

И тук завършвам. На нас ни е особено приятно, г-жо Манолова, да присъствате на всяко заседание, ние оценяваме Вашите усилия.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря, г-н Осман. Г-жо Младенова, заповядайте, искахте думата. Бъдете също кратка.

**Т. Младенова – Национален браншов синдикат „Водоснабител“ – КНСБ:**

Ще се опитам съвсем кратко. Г-н Кочков, понеже Вие взехте отношение, но както чух, не сте длъжни, но аз мисля, че има някакво морално задължение, когато се задава въпрос от другата страна на масата, да бъде отговорено. Затова ще помоля Вие да ми отговорите. Тези 2% увеличение на разходите за труд според Вас достатъчни ли са? И другото нещо. Знаете ли... Ние с Вас сме стари колеги. Вие идвате от едно ВиК дружество и знаете ли, аз съм много откровен човек и много директен, и ще кажа. Най-малко от Вас очаквах да направите ето това изказване, което направихте в момента. Вие имате право на мнение и аз го уважавам. Само че това, което изредихте, трябва да се направи... Ама много е лесно да се седи на масата и да се направи. Само че с кого да се направи, като аз пак казвам, няма хора, които да искат да дойдат да работят в системата. За каква оптимизация на персонала говорим, като хората не достигат? Ние товарим, т.е. управителите товарят хората с допълнителна работа без 1 ст. увеличение на заплатите. Аз пак казвам. Мисля, че голяма част от институциите не са наясно какво е истинското състояние на ВиК сектора. И дано да съм лош пророк, но ако някой не си направи труда, говоря от най-високо място, действително да се види кои са сериозните проблеми във ВиК сектора. Казвам – няма да е далече времето, в което просто тази система, без която никой не може, как ще се спасява тогава? Ще трябва някой да отговори, но аз чакам отговора на г-н Кочков.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**

Благодаря Ви, г-жо Младенова. Да, видях, че искате думата. Бъдете, моля Ви, кратък.

**Я. Миланов – „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище:**

Цените спрямо 2015 г. са впоследствие на това, защото от 01 януари 2019 г. назначихме 62 души от новите две общини. И те са точно  $\frac{1}{4}$  от останалите. Така че увеличението е 2% на заплатите от 2019 г.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**  
Благодаря Ви, г-н Миланов.

**М. Манолова - Гражданска платформа "Изправи се.БГ":**  
Говори без микрофон.

**Я. Миланов – „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище:**  
Аз не знам какво четете...

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**  
Колеги, беше изчерпана дискусиата... Заповядайте, г-н Кочков, бъдете също кратък.

**Д. Кочков – член на КЕВР:**  
Аз все пак мисля, че г-жа Т. Младенова не ме разбра добре. Това, което е в нашите правомощия, е да гледаме общата рамка на увеличение на разходите за възнаграждения. Разходите за възнаграждения, както синдикатите добре знаят, са над 40% от общите разходи, което е доста голям процент. Затова ние сме съобразили, мисля, че всички възможни страни, и сме предвидили и това, че има форми, по които може да бъде направена реформа, която по някакъв начин все пак да бъде ползотворна, без да се налага дружествата да функционират във вида, в който функционират в момента. Знаем, че това нещо не е от полза на синдикатите, защото може да доведе до изнасяне на работници навън (примерно, ако има аутсорсинг), може да доведе до някакво намаляване на персонала и т.н., но не сме ние хората, които трябва да решат това нещо. Ние следим общата рамка и общи показатели. Няма как да сме ние отговорни за точно тази част на реформата, за която стана дума. Разбира се, че мен ме боли за дружествата и доста добре знам по какъв начин функционират. От много години съм наясно с това нещо, но пак искам да Ви кажа – не сме ние хората, към които трябва да се обърнете за това нещо.

**Доц. д-р Иван Н. Иванов:**  
Благодаря Ви, г-н Кочков. Колеги, преди да завърши заседанието, искам да оповестя, че закритото заседание, на което Комисията ще се произнесе с решение, ще се проведе на 28.02.2020 г. от 10:00 ч. Благодаря за участието и за дискусиата, която се проведе.

След като установи, че няма други изказвания, доц. д-р Иван Н. Иванов благодари още веднъж на присъстващите и закри в 10:57 ч. общественото обсъждане, като напомни за 14-дневния срок, в който могат да се представят в Комисията предложения по разглеждания проект на решение.

На 28.02.2020 г. ще се проведе закритото заседание за вземане на решение относно заявление с вх. № В-17-36-7 от 30.06.2016 г. за одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище като ВиК оператор за периода 2017-2021 г., изменено и допълнено със заявление с вх. № В-17-36-3 от 06.03.2017 г., заявление с вх. № В-17-36-5 от 19.12.2019 г., заявление с вх. № В-17-36-5 от 28.01.2020 г. и заявление с вх. № В-17-36-8 от 30.06.2016 г. за утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги, изменено със заявление с вх. № В-17-36-6 от 19.12.2019 г., заявление вх. № В-17-36-3 от 28.01.2020 г. и заявление вх. № В-17-36-3 от 30.01.2020 г.

**Приложение:**

Писмо на КЕВР с изх. № В-04-00-1/05.02.2020 г. - покана до заинтересованите лица относно проект на решение за одобряване на заявление за одобряване на бизнес план за развитие на дейността на „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Търговище като ВиК оператор за периода 2017-2021 г. и заявление за утвърждаване и одобряване на цени на водоснабдителните и канализационните услуги.

**ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:**

.....  
(С. Тодорова)

.....  
(Р. Осман)

.....  
(Д. Кочков)

.....  
(П. Трендафилова)

**ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

**ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ**

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:**

**Р. ТОТКОВА**

Протоколирал:

(А. Фикова - главен експерт)